GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 180. Sroda 7. sierpnia 1850. **Rok bieżący gazety 39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 3. sierpnia. Dnia 5. sierpnia wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie tymczasem tylko w pojedyńczem niemieckiem wydaniu.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 312. Rozporządzenie cesarskie z d. 24. lipca 1850, którem dla Kroacyi i Slawonii uregulowano kompetencyę i postępowanie sądów w sprawach karnych.

Wraz z tym zeszytem wyjdzie także i będzie rozesłany 35. zeszyt dodatkowy zawierający najuniżeńszy projekt ministra sprawiedliwości do powyższego rozporządzenia cesarskiego. —

Czerniowce, 31. lipca. Wyrokiem sądu wojennego skazani: Hryc Gelluk Semeniuk, rodem z Biłoberezka, w obwodzie Kołomyjskim, ślusarz i właściciel gruntu, tudzież żydowski czeladnik krawiecki Laib Natanson także Feinberg zwany, rodem z Sadagóry w księstwie Bukowiny, za przekroczenie przepisów paszportowych, na ośmiodniowy areszt w sztokhauzie w kajdanach; wyroki te ogłoszono i wykonano dnia dzisiejszego.

Z c. k. wojskowej komisyi śledczej sekcyi 4.

Sprawy krajowe.

(Depesze telegraficzne.)

Frankfurt, 2. sierpnia. Przeciw zwołaniu ściślejszej rady ze strony Austryi powstały nowe przeszkody, a to w skutku kwestyi kompetencyi plenarnego zgromadzenia.

Paryż, 31. lipca. W Marsylii wybuchła cholera. W zgromadzeniu narodowem toczy się namiętna debata o kolejach żelaznych. Fould żąda upoważnienia banku do wypłat gotówką.

Paryż, 1. sierpnia. Rady jeneralne zwołane. Redakcya Monitora wieczornego zmieniona; debata o kolejach żelaznych tudzież interpelacya o wymazanych wyborcach odroczona; zaproponowana ulga w podatkach gruntowych odrzucona.

Londyn, 30. lipca. Baron Rothschild złożył dzisiaj przysięgę na stary testament. Względem wypuszczenia słów „za prawdziwą wiarę chrześcianina" wszczyna się nowa debata. (Austria.)

(Rozporządzenie o wydalonych lub wygnanych z c. k. krajów cudzoziemcach.)

Wiedeń, 1. sierpnia. Od ministra spraw wewnętrznych wyszło temi dniami za porozumieniem się z ministrem sprawiedliwości do namiestników ważne rozporządzenie o wydalonych lub wygnanych z c. k. koronnych krajów cudzoziemcach. Rozporządzenie to, jak donoszą z Wiednia do dziennika „D. Z. a. B." ma ułatwiać władzom nadzorczym potrzebną znajomość i przegląd, i zaprowadza większą jednostojność, dokładność i spieszne rozpowszechnienie przepisanych w tej mierze rejestrów, równie jak odpowiedne spółdziałanie władz sprawiedliwości. O każdem na mocy sądowego wyroku zapadłem wydaleniu z kraju za jaką zbrodnię albo o wygnaniu ze wszystkich krajów koronnych za jakie wykroczenie albo przestępstwo w tych koronnych krajach, w których prowizoryczna procedura karnych procesów z 17. stycznia 1850 jeszcze nie jest zaprowadzona, za jakowe ciężkie przestępstwo policyjne, równie jak o każdem z policyjnych względów nakazanem wydaleniu cudzoziemca, należy od czasu do czasu donieść namiestnikowi czyli krajowemu szefowi dla niezwłocznego zawiadomienia władz nadzorczych, aby te jeszcze przed odebraniem drukowanych w tej mierze głównych rejestrów miesiecznych były zawiadomione o zasadzonych wydaleniach czyli wygnaniach z kraju, a tem samem, aby przez ten czas usiłowaniom wygnanych cudzoziemców weiśnięcia się znowu do c. k. terytoryum przeszkodzić mogły. Główne miesięczne spisy wygnanych z kraju osób będzie nadal kapitaneat Wiedeński redagować, podawać do druku i rozsełać.

Nadsełanie potrzebnego w tej mierze materyału do redakcyi dzieje się przez namiestników, a mianowicie przez szefów krajowych. W tej mierze każą szefowie 1) z tych doniesień, które do nich wprost są nadesłane od prokuratorów państwa przy sądach krajowych, okręgowych sądach kolegialnych i dystryktowych sądach pojedyńczych, w tych zaś krajach koronnych, w których nowa organizacya sądów jeszcze nie jest zaprowadzona, od samych władz sądowych, następnie od władz politycznych i policyjnych zrobić w końcu każdego miesiąca sumaryusz czyli zestawienie wedle wydanego w tej mierze okólnika, i przeszlą je do dalszego użytku wprost do Wiedeńskiego kapitaneatu. 2) Każda władza pozostaje odpowiedzialną za szkodliwe skutki, jakie z zaniedbanego doniesienia o zasadzonem przez nią wydaleniu albo wygnaniu z kraju wynikną. 3) Na przesełanie spisów pojedyńczych krajów koronnych do redakcyi należy naglić, tak, aby takowe dnia 6go, a ze względu na dalszą odległość miejsca przesełki, najdalej do 10go każdego miesiąca do kapitaneatu miasta Wiednia przybyły. — 4) Redakcya ma je po dzień 15. każdego miesiąca podać do druku. 5) Wydrukowane spisy ma Wiedeński kapitaneat przesłać natychmiast namiestnikom i szefom krajowym, lecz oraz przeznaczone dla c. k. misyi egzemplarze przedłożyć ministerstwu spraw wewnętrzych dla dalszego użytku. 6) Poczem namiestnicy mają te drukowane spisy przesłać natychmiast władzom politycznym, prokuratorom państwa a mianowicie władzom sądowym, a nakoniec żandarmeryi, które sobie z nich alfabetyczny index utworzą. — Ułożony po upływie roku przez kapitaneat miasta Wiednia index, należy namiestnikom i szefom krajowym zakomunikować. — Co się tyczy zasądzonych w roku 1848 i 1849, a kapitaneatowi miejskiemu jeszcze nieoznajmionych wydaleń z kraju, należy je niezwłocznie spisać i przesłać do kapitaneatu, który każy je wydrukować w dodatku i rozeszle. Zresztą względem granicy wojskowej wyda w duchu powyższych przepisów ministerstwo wojny potrzebne i do jego zakresu należące rozporządzenia.

(Sprostowanie.)

Wiedeń, 1. sierpnia. Niektóre dzienniki podają wraz z odwołaniem pełnomocnika pruskiego z Frankfurtu wiadomość, że austryacka depesza okólnikowa z 19. lipca w celu zwołania ściślejszej rady związkowej jest owym długo oczekiwanym aktem stanowczym, który zmierza do zupełnego przywrócenia sejmu związkowego. Ci, którzy takie podejrzenie rozsiewają w świecie, nie musieli pewnie czytać tej depeszy, inaczej znaleźliby w niej coś zupełnie przeciwnego, mianowicie, że rząd austryacki jak najdobitniej protestuje przeciw wszelkiemu podsuwaniu mu takiego zamiaru, i że jak najuroczyściej pod słowem honoru powtarza to zapewnienie: iż tyczący się wniosek niezmierza nawet zdala do przywrócenia dawniejszych form i stosunków, lecz że krok ten uznaje przeciwnie za jedyny jeszcze środek do dopięcia odpowiedniej potrzebom czasu organizacyi związku. Takto zawiść stronnicza spotwarza ducha urzędowych aktów! (Austr.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 31. lipca. Ministeryum kultury krajowej i górnictwa rozkazało, aby dla służby c. k. koktury soli postanowiono prowizorycznie budowniczego inżyniera. Dla uzyskania tej posady potrzebne są teoretyczne i praktyczne wiadomości w budownictwie komunikacyi lądowych i wodnych, tudzież w maszynach.

Publiczne pertraktacye sądów karnych następują we wszystkich tutejszych obwodach tak spieszno po sobie, i są tak liczne, że na przyszłość będziemy tylko te wymieniać, które jaki szczególniejszy obudzają interes. W samym okręgowym sądzie wewnątrz miasta odbyło się dziś ośm pertraktacyi sądowych. Tyczyły się one małych kradzieży, zakazanego powrotu i fałszywego meldunku.

— 1. sierpnia. Po przyszłej obszernej amnestyi dla wszystkich więźniów politycznych, nastąpi, jak donosi „Neuigkeits-Bureau", także akt nagrody. To jest wszystkim tym osobom ze stanu cywilnego, które się w złowrogich dniach października wiernością i przywiązaniem do cesarskiego domu albo w jakikolwiekbądź sposób odznaczyły, będą okazane rozmaitego rodzaju publiczne względy. Odnoszące się do tego akta znajdują się już w ręku Cesarza Jego Mości.

Minister spraw wewnętrznych oznajmił ministeryum wojny, że Cesarz Jego Mość rozkazał, iż żadnemu oficerowi, który do żandarmeryi jest przydzielony, niewolno brać z sobą prywatnego służącego, lecz że każdy oficer żandarmeryi, z szczególniejszym względem na żandarmów półinwalidów, obowiązany jest trzymać sobie służącego ze stanu cywilnego i kazać go zaciągnąć do wojska bez obowiązku pełnienia służby wojskowej (unobligat). Na utrzymanie i odzież jego będzie wydawany equivalent, z którego wszelkie wydatki, nawet za pielęgnowanie w szpitalu pokryte być muszą. W szczególniejszych

przypadkach mają ci prawatni służący prawo upomnieć się o zaopatrzenie, jakie żandarmom inwalidom przynależy.

(Kurs wiedeński z 2. sierpnia 1850.)

Obligacye długu pańs. 5% — $97^1/_{16}$; $4^1/_2$% — $84^5/_8$; 4%— $75^1/_2$; $2^1/_2$%—$51^3/_4$. Akcye bank. 1180. Losy z 1834 r. 182; z 1839 r. $118^1/_4$. Akcye kolei półn. $114^1/_4$.

Hyszpania.

(Wiadomości bieżące z Madrytu.)

Madryt, 26. lipca. Słychać, że królowa zacznie od poniedziałku znowu swoje urzędowe podpisy.

— Wojska, które mają być rozstawione na gościńcu wiodącym z Madrytu do Sewili dnia 1. sierpnia, w dzień wyjazdu księcia i księżny Montpensier, otrzymały już należyte rozkazy. Książę Montpensier oglądał dziś wspaniały dom wiejski księcia Osuna zwany Alameda. Książę Osuna udał się był naprzód na swoją posiadłość by tam godnie przyjąć Jego królewiczowską Mość księcia Montpensier.

Minister wojny wyséła z pewnością na wyspę Kubę 60,000 posiłkowego wojska, aby władze hyszpańskie na wszelki wypadek były gotowe do oporu.

Żałują tu bardzo prezydenta Taylora, lecz jest nadzieja, że następca jego Millard Filmore zachowa względem Hyszpanii tę samą przyjaźną i pojednawczą politykę.

Tutejszy minister spraw zagranicznych i pełnomocnik republiki Nicaragua, podpisali dnia wczorajszego traktat między Hyszpanią a ta republiką. Pan Marcoleta, pełnomocnik republiki Nicaragua odjedzie zaraz po audyencyi u królowej do Paryża i Londynu.

— Niedawno przybył do Madrytu p. Gevant, z poleceniem króla Belgii, aby zgłębiał i poszukiwał rękopisma naszych śpiewów narodowych i naszej muzyki kościelnej. (Ind.)

Francya.

(Posiedzenie izby prawodawczej z d. 30. lipca.)

Paryż, 30. lipca. Na dzisiejszem posiedzeniu narodowego zgromadzenia pod przewodnictwem pana Benoit d'Azy, po załatwieniu kilku projektów do ustawy pomniejszej wagi, przystąpiono do dyskusyi nad projektem do ustawy o policyi teatru, według którego niemoże być nadal żadna dramatyczna sztuka przedstawiona w Paryżu bez pozwolenia ministra spraw wewn., a w departamentach bez pozwolenia prefekta. Rząd i wydział sprawozdawczy żądają uznania nagłości. Przeciw temu mówi Noel Parfait (z ostatecznej lewej strony), który jest tego zdania w ogóle, iż lepiej jest zaczekać na wypracowaną przez radę stanu ustawę o teatrze, niż chwytać się tylko chwilowego środka, co zgromadzenie już nieraz uczyniło. Dalej zwraca mowca na to uwagę, że skutki polityczne, które przedtem tylko na rzeczpospolitę i na konstytucyę powstawały, zniknęły prawie całkiem ze sceny, i nie widzi bynajmniej tak nagłej potrzeby, aby tworzono nowych urzędników, cenzorów, „ostatnich na szczeblicy moralnej ludzi.“ Pomimo to uznano nagłość i przystąpiono do dyskusyi nad samą ustawą. Sainte Beuve (z partyi konstytucyjnej) broni poprawki pana Belling de Lancastel, według której należy nadać tylko upoważnienie władzom, do zakazania sztuk, któreby przyzwoitość obrazić albo nieporządek wywołać mogły, i odwołuje się przytem na własnoręczny list belgijskiego ministra spraw wewnętrznych, w którym okazano, że represyjny ten system osiągnął zupełnie zamierzone skutki. Monet (sprawozdawca, republikanin starej daty) oświadcza się stanowczo w interesie sztuki, artystów i obyczajów za systemem prewencyjnym, to jest za cenzurą, na co mu głos z góry odpowiada: „Biedny republikanie starej daty!“ Sainte Beuve odpiera: „Najlepszą ochroną dla sztuki jest wolność. Co się tyczy obyczajów, mało mam zaufania w ustawy. Poprawcie samych siebie; wykonujcie sami nad sobą cenzurę; pozwólcie niech publiczność cenzurę wykonywa. Tylko taka cenzura jest skuteczną. — Wszelako zgromadzenie odrzuciło bronioną przez pana Beuve poprawkę, a potem bez dalszej dyskusyi przyjęło ustawę 352 głosami przeciw 194. Główne jej postanowienia są: Artykuł 1. Dopokąd powszechna ustawa, która w przeciągu roku przedłożoną być musi, nie ureguluje stanowczo policyi teatru, nie może być żadne dramatyczne dzieło przedstawione w Paryżu bez poprzedniego pozwolenia ministra spraw wewnętrznych, a w departamentach bez pozwolenia prefekta. Pozwolenie to dla przyczyn publicznego porządku może być odebrane. Art. 2. Działający przeciwko temu będą dotknięci zapłaceniem 100 do 1000 franków pieniężnej kary. Art. 3. i 4. otwierają ministrowi spraw wewnętrznych potrzebny kredyt na postanowienie cenzorów teatralnych. — Dalsze debaty nie zawierały w sobie nic ważnego.

(Posiedzenie z 31. lipca.)

Paryż, 31. lipca. Z powodu projektu ustawy tyczącej się kolei żelaznych z Tours do Nantes i z Orleanu do Bordeaux wszczęła się na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego żwawa dyskusya; lecz pomimo wielkich usiłowań lewej strony wspólnie z częścią stronnictwa umiarkowanego, uchwaliło zgromadzenie większością 320 głosów przeciw 267, że przejdzie do dyskusyi pojedyńczych artykułów projektu rządowego.

W ciągu posiedzenia przedłożył minister finansów projekt ustawy odnawiającej dekret, mocą którego w r. 1848 nakazany był przymusowy obieg biletów banku francuskiego.

Administracya tego zakładu finansowego, do którego napływają gotowe pieniądze w stosunku przewyższającym o wiele proporcyę, która powinna zachodzić między gotówką rezerwową a biletami w obiegu będącemi, domagała się od dawna sama, aby to urządzenie weszło w życie. (Ind.)

(Depesza telegraficzna z Aten do Paryża.)

„Journal des Débats“ z dnia 30. lipca donosi:

Wiadomo, że depesza telegraficzna z Aten, którą rząd otrzymał przed kilką dniami, donosiła o załatwieniu nieporozumienia między Anglią i Grecyą: Oto treść wspomnionej depeszy:

Ateny, 18. lipca 1850.

„Panie ministrze!

„Mam zaszczyt donieść panu, że projekt konwencyi między gabinetem paryzkim i londyńskim przeznaczony do załatwienia nieporozumień między Grecyą i Anglią, podpisany został w obecności mojej przez p. ministra Jej Mości królowy angielskiej i pana ministra spraw zewnętrznych króla Otona. Bezpośrednio po podpisaniu oświadczył pan Londos panu Wyse, iż jest upoważnionym oznajmić mu, że Jego Mość król Grecyi będzie ratyfikować tę konwencyą.

„Przez najbliższego kuryera przyślę panu podpisaną i ratyfikowaną kopię wspomnionej konwencyi.

„Przyjmij pan itd.

(podpis.) Thouvenel.“

Belgia.

(Jego Mość król Bawaryi w Brukseli.)

Bruksela, 29. lipca. Przedwczoraj wieczór przybył tu Jego Mość król Bawaryi osobnym pociągiem kolei żelaznej z Akwisgranu, i został przyjęty w dworcu kolei żelaznej przez jenerał-lejtnanta Anoul, adjutanta Jego Mości króla Belgijskiego. Stojące w pogotowiu powozy dworskie przywiozły dostojnego gościa do hotelu de Bellevue, gdzie już były przygotowane pokoje dla niego i dla jego świty. Wczoraj w południe przybyli Ich Mość król i królowa Belgii z Laeken do Brukseli. Król Leopold udał się o godzinie 1szej do hotelu de Bellevue, dla zrobienia wizyty królowi bawarskiemu. Rozmowa obudwu królów trwała blisko całą godzinę. Potem powrócił król Leopold do zamku, dokąd wkrótce potem powozy dworskie przywiozły króla bawarskiego. Wieczór odbyła się na cześć dostojnego gościa wielka uczta dworska w Laeken. (P. S. A.)

Szwajcarya.

(Położenie wojsk szwajcarskich w Neapolu.)

Berna, 26. lipca. Pułkownik 4 pułku szwajcarskiego w Neapolu doniósł radzie rządowej dnia 11. czerwca, że przepisano nową rotę przysięgi zawierającą ten przepis, iż wojskowym nie wolno należeć do żadnych tajnych towarzystw. Po zasięgnięciu w tej mierze wiadomości u szwajcarskiego konzula w Neapolu (o którym Röthlisberger wyrzekł, iż on zdaje się więcej służyć królowi neapolitańskiemu niż swojej ojczyznie) okazało się, że podobny warunek znajdował się już i w dawniejszej rocie przysięgi. Wszakże według prywatnych doniesień przypisać należy zaszłe między oficerami bernańskiego pułku niechęci wcale innym powodom, przeto dyrektor wojskowy podał wniosek, iżby od rady administracyjnej w Neapolu zażądać bliższych wyjaśnień, i zarazem wyrazić jej zadziwienie, dla czego rzecz tę nie przedstawiła w prawdziwem świetle? Zaczem cała ta sprawa podana ma być do wiadomości rady związkowej z tą uwagą, jak przykrem jest położenie wojsk szwajcarskich w Neapolu, i że wypada w tej mierze poczynić stosowne kroki. W myśl tego wniosku nastąpiła też uchwała. Znana uchwała władz związkowych dała powód do ubolewania panom Röthlisberger, Fischer i Blösch. Ostatni był tego zdania, iż wypadałoby jedno z tych dwóch uczynić: albo przywrócić stan dawniejszy, lub też trzymać się ściśle postanowienia związku względem kapitulacyi wojskowych. Ubolewa nad tem, iż Szwajcarya nie posiada więcej władzy umową zastrzeżonej, gdyż natenczas byłby tego zdania, iżby warować według sił honoru kantonu bernańskiego, a gdyby król neapolitański obstawał mimo to wbrew brzmieniu umowy przy tej rocie przysięgi, niepozostawałoby już nic innego, jak tylko pułk odwołać. (D. R.)

(Okólnik względem emigrantów.)

Berna, 28. lipca. Z okólnika departamentu sprawiedliwości i policyi w Szwacaryi okazuje się, że rząd francuski nieprzyjmuje, jak dawniej zamierzył, emigrantów do algierskiej legii cudzoziemców. Pozwala im tylko przejazd do Anglii i Ameryki, nie zaś pobyt we Francyi. Oprócz tego muszą być zaopatrzeni w widymowane należycie paszporty szwajcarskie i w pieniądze do podróży.

Włochy.

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Turyn, 29. lipca. Przeszłej soboty zamknięto subskrypcyę na uczczenie arcybiskupa Franzoni. Wpłynęło z niej 8068 lirów 83 cent. — Dziennik satyryczny „Fischietto“ skonfiskowano za umieszczenie jednej karykatury na papieża.

„Risorgimento“ zawiéra następujący ustęp: „Wiadomo nam, iż rząd królewski dał stosowną i stanowczą odpowiedź na podany przez kardynała Antonelli protest w sprawie arcybiskupa z Sassari, wszelakoż nie mamy żadnego powodu wchodzić w bliższy rozbiór tej słusznej i pełnej godności odpowiedzi, wydanej jedynie w celu utrzymania powagi praw krajowych. Nie możemy jednak przemilczeć, iż rząd królewski nie zaspokojony jest bynajmniej postępowaniem w tej mierze ajenta królewskiego, a mianowicie, że nie nastawał na to, iżby z noty papiezkiej wypuszczono niektóre wyrazy niezgadzające

się ani z internacyonalnemi zwyczajami, ani z zwyczajnem wyrażeniem się dyplomatycznem.

Genua, 29. lipca. Dzisiaj zajmowały się asyzy dalszym tokiem procesu wytoczonego przeciw zabójcy matki swej Giuso. Na sądy te zebrała się niezmierna liczba mieszkańców i dziwiła się wielce nad zatwardziałością i zupełną obojętnością zbrodniarza.

Rzym, 27. lipca. Urzędowy dziennik „Giornale di Roma" zawiera artykuł z tem uwiadomieniem, iż pewna przebywająca w Rzymie osoba przybrała nazwisko „Gonzaga, książę mantuański." C. k. austr. poselstwo oświadczyło przeto, iż osoba ta podszywa się tylko pod to nazwisko i przywłaszcza sobie niesłusznie godność książęcą, i że według bliższych wiadomości osoba ta nazywa się właściwie Murczynowski, którego biografię umieścił dziennik „Oest. Beobachter" z roku 1844 w nrze 103 z rządowego nakazu, i który nie przestaje potąd jeszcze występować z niesłusznemi swemi pretensyami.

Neapol, 25. lipca. Wyszło tu królewskie rozporządzenie, iżby w dniu 31. lipca jako w dzień urodzin królowej obchodzono u dworu wielką uroczystość, dano zwyczajne salwy z dział, a wieczór oświetlono teatra i publiczne gmachy.

Rzym, 26. lipca. Ile się można było z trudnością dowiedzieć, naradza się komisya kardynałów obecnie nad ustawą gmin. — Wypracowują też ustawę względem expropriacyi gruntów z szczególnym poglądem na blizkie wzniesienie kolei żelaznych i konieczne ztąd wynadgrodzenie właścicieli gruntowych. Komisya wezwała kardynała Orioli przełożonego kongregacyi świeckich i zakonnych księży do złożenia sprawozdania względem zastósowania tej ustawy do dóbr kościelnych. (O. Corp.)

Bandy herszta Passatore w Romagna wzmacniają się codziennie. W Florencyi opowiadano sobie, iż Passatore ściąga coraz więcej sił, a nawet miał się już kilka razy zetrzeć z wojskiem austryackiem, i w żadnej walce nie uległ. Podzielił on jak mówią korpus swój na 3 oddziały, z których każdy ma swego osobnego przewodźcę, a oprócz tego posiada 2 działa, i zaopatrzony jest dostatecznie w broń i w pieniądze. Jakoż występuje on więcej w charakterze dowódzcy politycznego korpusu ochotników niż zwyczajnego herszta rozbójników.

W Montefortino, 10 mil powyżej Viletri, doznano lekkiego wstrząśnienia ziemi, w skutek czego utworzyła się tam niewielka dolina. Mieszkańcy okoliczni chcieli już opuścić swoje siedziby, lecz ubezpieczeni tęgością tamtejszego gruntu zaniechali swego pierwotnego zamiaru.

W Collevecchio (w państwie kościelnem) zaszły rozruchy. Kilkanastu młodych ludzi przeciągało ulicami śród śpiewów. Kilku żandarmów chciało ich rozpędzić, lecz im się to nieudało, i raczej musieli sami cofnąć się do koszar. Po odkomenderowaniu przez gubernatora z Reggio dwóch oddziałów żołnierzy i żandarmów, przywrócono jednak zupełną w Collevecchio spokojność. Uwięziono kilka osób.

Niemce.

(Oświadczenie urzędowe.)

Frankfurt, 31. lipca. Dziennik Ober-Post.-Zeitung zawiera następujący artykuł: Ponieważ c. k. austryacki rząd nieprzychylił się do wypełnienia warunków, pod którem pełnomocnicy Unii mogli brać udział w konferencyach nad sprawami konstytucyi niemieckiej, i nieoznaczył żadnej innej drogi do nowego ukształtowania Niemiec, jak tylko zaprowadzenie na nowo związkowego sejmu, przeto wszyscy obecni tu pełnomocnicy federacyi opuszczają tutejsze miasto.

(Wyroki ogłoszone wojskowym skompromitowanym w rewolucyi majowej.)

Karlsruhe, 29. lipca. Według spisu znajdującego się w ministeryum wojny w. księstwa badeńskiego, ogłoszono osobom wojskowym skompromitowanym w rewolucyi majowej następujące wyroki: I. Oficerom: A) Sąd honorowy wyrokował w sprawie 476 oficerów i urzędników wojennych z rangą oficerską. W moc tych wyroków pensyonowano 10 a 21 dymisyonowano. B) Sąd doraźny wydał 2 kondemnat: 1 na karę śmierci, 1 na 10letnie więzienie. C) Sąd wojenny skazał 24 osób; z tych 19 na karę fortecznego więzienia, dla 3 policzono czas detencyi za karę. 2 wypuszczono bez kary jako uczestników amnestyi. D) 13 wykreślono jako zbiegów z listy wojskowej, i zapozwano przed właściwego sędziego. II. Podoficerom: A) Komisya rozpoznająca podała do ułaskawienia i ułaskawiono 666. B) Sąd doraźny skazał 3 na karę śmierci, a 8 na lat 10 więzienia; razem więc skondemnował 11. C) Sąd wojenny ogłosił wyroki dla 306; a) czas detencyi policzono 45 za karę, b) 45 skazano na pojedyńczy areszt, c) 44 na ciężki areszt, d) 124 do prac wojskowych, e) 38 na karę więzienia, f) 8 na karę śmierci, a 2 uwolniono od zaskarżenia. Pomiędzy skazanymi znajduje się 88 dawniej już zbiegłych. III: Szeregowym: A) Sąd doraźny skondemnował 34, a mianowicie: 9 na karę śmierci, 25 na 10 lat więzienia. B) Sąd wojenny wydał 399 wyroków: a) 29 policzono czas detencyi za karę, b) 11 skarano na karę lekkiego aresztu, c) 12 na karę ciężkiego aresztu, d) 165 skazano do prac wojskowych, e) 141 na karę więzienia, f) 29 na karę śmierci. 12 uwolniono od zaskarżenia. Pomiędzy skondemnowanymi szeregowcami znajduje się dawniej już zbiegłych 88. (Schw. M.)

(Obwieszczenia urzędowe.)

Rendsburg, 29go lipca. W Szlezwigu wyszły od władz duńskich następujące publiczne obwieszczenia: Miasto Szlezwig z obwodem i z kr. zamkiem Gottorff ogłasza się niniejszem począwszy od dnia jutrzejszego, 27. b. m. jako będące w stanie oblężenia, w skutku czego zastosowane będą zwykłe w takich okolicznościach postanowienia a mianowicie prawo wojenne. — Wejście do miasta lub wydalanie się z niego bez wyraźnego wyższego pozwolenia jest zakazane. Wszelkim rozporządzeniom władz wojskowych należy się pod najsurowszą karą niezwłoczne posłuszeństwo. Wszyscy mieszkańcy miasta mają pod karą aresztacyi i surowego obejścia się z nimi od godziny 9 wieczór do 5tej z rana zostawać w domu. Co się niniejszem publicznie ogłasza. — Główna kwatera Szlezwig 26. lipca 1850. v. Krogh, jenerał-major i komenderujący jenerał armii.

Królewsko-duński komendant miasta Szlezwiga ogłasza niniejszem, że wszelka broń bez wyjątku i wszystkie tak zwane szleszwig-holsztyńskie i niemieckie chorągwie dziś popołudniu o 4. godzinie na tutejszym ratuszu mają być złożone. U kogo przy rewizyi domowej znajdzie się cokolwiek z wyżej wspomnionych rzeczy, ten zapłaci karę pieniężną i odsiedzi oprócz tego pięciodniowy areszt o chlebie i wodzie. Zakazuje się nosić tak zwane szleszwicko-holsztyńskie kokardy; kto przeciw temu wykroczy zostanie aresztowany i przez komendę miejską ukarany. Po dziewiątej godzinie wieczór niewolno mieszkańcom wychodzić z domów; kto przeciw temu wykroczy, zostanie aresztowany. Du Plat komendant. (B. Z.)

(Sąd wojenny w Rendsburgu.)

Kiel, 30. lipca. Z powodu klęski pod Idstedt mianowano komisyę śledczą, w skutek której zaprowadzono w Rendsburgu sąd wojenny. Dziś obiega tu z ust do ust wiadomość, że wczoraj kilku wojskowych między którymi także dwóch oficerów, stało przed sądem wojennym; ci dwaj oficerowie zostali na śmierć skazani, ponieważ haniebnie opuścili plac bitwy. Jednego ze skazanych widziano w dzień bitwy w Rendsburgu w sukniach cywilnych. Mało jednak oficerów może być skompromitowanych, albowiem wielka ich liczba stała się niezdolną do boju, tak iż na siedmiu rannych wojskowych przypada jeden oficer. (B. Z.)

(Stan oblężenia w miastach szlezwickich.)

Kiel, 31. lipca. Duński jenerał komenderujący von Krogh ogłosił w szlezwickich miastach: Ekernfoerde, Szlezwig, Tönning, Husum, Garding, Friedrichstadt i Cappeln — stan oblężenia. Zatem Husum i Friedrichstadt opuściły już wojska nasze. Z tego pokazuje się, że prawie cały Szlezwig, wyjąwszy wązką przestrzeń jednej mili powyżej rzeki Ediker, zajęty jest przez Duńczyków.

Podług wszelkiego prawdopodobieństwa zajmie armia nasze teraz znowu obronne stanowisko, a pozycya jej mogłaby teraz tylko cośkolwiek się zmienić, jeźli oparcie się obu skrzydeł, prawego o Friedrichsort, a lewego o Rensburg ma zostać niezachwianem; z lewej tylko strony możnaby uskutecznić mały odwrót aż poniżej twierdzy Rendsburg, który też najpewniej przedsięwziętym będzie. Mówią tu znowu o 10dniowem zawieszeniu broni, które von Krogh zaproponował. (D. R.)

(Ruch w eskadrze rosyjskiej. — Biwuaki duńskie. — Wiadomości potoczne.)

Kiel, 31. lipca. Wczoraj wieczór około 8 godziny był wielki ruch w eskadrze rosyjskiej stojącej przed tutejszym portem; bez ustanku dawano salwy powitania; może przybył sam wielki książę Konstanty, a z pewnością jakaś znakomita osoba. Duńskich okrętów stoi tylko dwa przed portem, przed Eckernförde zaś cztery dla pomocy w obronie miasta. — Biwuaki Duńczyków ciągną się od Missunde, przez Birkensee, Grasholz aż do młynów pod Eckernförde. Pierwsze forpoczty stoją na północ od Sandkrug i zajmują gościniec wiodący na Windedye aż do Flekkedye. — Zamurowaną w kościele w Eckernförde kotwicę z czasów Chrystiana VIII. wydobyto i na fregatę przewieziono. — Okrętom neutralnym niewzbroniony wstęp do tutejszego portu, a okrętom szlezwidzko-holsztyńskim wolna nawet teraz jeszcze żegluga na kanale i rzece Eider. — W Rendsburgu zaprowadzono postępowanie sądu wojennego, ponieważ niektórzy żołnierze w bitwie pod Idstedt nie dopełnili swego obowiązku. (B. Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 31. lipca.)

Met. Austry. 5% — $81^{5}/_{8}$; $4^{1}/_{2}$% plt. — $71^{7}/_{8}$. Akcye bank. 1225. Sard. $33^{3}/_{8}$. Hyszp. 3% — $32^{3}/_{4}$. Polskie 300 — 138; 500 — $81^{3}/_{4}$.

Prusy.

(Projekt do ustawy dla ochrony niemieckiego wychodźtwa i kolonizacyi.)

Berlin, 30. lipca. Przedłożony prowizorycznemu kolegium książąt projekt do ustawy dla ochrony niemieckiego wychodźtwa i kolonizacyi, zawiera 26 paragrafów. Główne jego przepisy są następujące: Mianowany będzie urząd emigracyjny i osadniczy pod kierunkiem ministra spraw wewnętrznych i zagranicznych, mający doglądać przewozu Niemieckich wychodźców, i według sił i możności czuwać nad dobrem kolonii niemieckich. Pieczołowitość ta rozciągać się ma na wszystkich Niemców, z krajów nawet do unii nie należących. Organami tych władz są posłowie unii i konzulowie, a aż do czasu ich mianowania posłowie i konzulowie szczególnych państw unitarnych; jakoż i rządy unitarne i ich zwierzchności obowiązane są do spełnienia rozporządzeń wydanych od emigracyjnego urzędu. Temuż przysługa wyłączne prawo mianowania lub dymisyonowania ajentów w sprawach wychodźtwa i kolonizacyi. Każdy ajent składa stosowną kaucyę jeneralną. Ajenci, tudzież expedyenci okrętowi i meklerze pośredniczący w miejscach portowych przy transporcie wychodźców, odpowiadają solidarnie i pojedyńczo za wszelkie dowiedzione szkody i straty, jakieby wychodźcy ponieść mogli z powodu niedotrzymanej umowy lub niedopełnienia przepisów. Urząd emigra-

cyjny zająć się ma również wydaniem jednostajnych przepisów co do zamorskiego transportu z portów unią objętych, a mianowicie względem urządzenia dogodnych miejsc na okrętach i ich zaprowiantowania, jako niemniej co się tyczy żywności dla pasażerów i zabezpieczenia pieniędzy szczególnych podróżnych, a w ogólności pieniędzy funduszowych. Każdy ajent wyprawiający wychodźców nawet z portów do unii nie należących, powinien zaasekurować pomienione kwoty pieniężne, a kartę zlecenia (police) oddać tyczącemu się konzulowi w miejscu zkąd okręt odpływa, lub w braku konzula przesłać odpis wierzytelny do urzędu emigracyjnego, i w takim razie złożyć jeszcze kaucyę specyalną. W podobnych portach mają konzulowie unitarni doglądać i według możności bronić niemieckiego wychodźtwa. Każdy ajent obowiązany jest obznajomić wychodźców przed ostatecznem zawarciem kontraktu z emigracyjnemi przepisami kraju zamorskiego, a zarazem z kontraktem wręczyć im odcisk mających wyjść rozporządzeń ze strony emigracyjnego urzędu. Expedyent takich okrętów ma przypilnować, izby kapitan wydał pisemne zaręczenie względem ścisłego dotrzymania kontraktu i powrócenia szkody. To zaręczenie, tudzież kaucya specyalna ustaje dopiero po wierzytelnem poświadczeniu tyczącego się konzula lub w braku tegoż innej właściwej zwierzchności w miejscu wylądowania, jako dopełniono w zupełności zawartą z pasażerami umowę. W zaeuropejskich miejscach portowych obejmują konzulowie unitarni dozór nad wychodźtwem niemieckiem i nad kolonizacyą, u których też meldować się ma kapitan każdego okrętu unitarnego z wychodźcami, i tymże przedłożyć listę pasażerów wraz z okrętowym dziennikiem. Konzul przyjmuje niemniej zachodzące skargi pasażerów, stwierdza je i przesyła do emigracyjnego urzędu, a zresztą obowiązany jest bronić i przestrzegać według słuszności praw pasażerom przyznanych.

Reszta postanowień projektu określa stosunek stowarzyszeń dla wychodźtwa i przychodźtwa, tudzież zakres działalności emigracyjnego urzędu. Dowiadujemy się także z przyjemnością, iż dla rozpoznania projektu mianowano w Bremie i Hamburgu osobne komisye, których prace służyć mają do ułatwienia sprawozdania w tej mierze ze strony kolegium książąt. Sprawozdawcą mianowano syndyka dra. Banks. (C. C.)

(Mające się odbyć manewry wojskowe.)

Brandenburg, 31. lipca. Na mocy właśnie-co nadeszłego tu najwyższego postanowienia odbędzie się w bliskości naszego miasta między 11. a 26. września r. b. manewra dywizyi pułków piechoty Nr. 19 i 14 szóstego pułku kirysyerów (imperatora Rosyi) i pułku artyleryi; przezco wszystkie dotychczasowe pogłoski o nastąpić mającej wojnie dostatecznie są unieważnione. (D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 2. sierpnia.)

Dobrowolna pożyczka $106\frac{1}{2}$. Oblig. długu państ. $98\frac{3}{4}$. Akcye bank. $97\frac{3}{4}$. Pol. listy zast. $96\frac{1}{2}$ L. Pols. 500 — $81\frac{1}{2}$ L.; 300 — 138 L. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $11\frac{5}{8}$. Austr. bankn. $87\frac{1}{2}$.

Dania.

(Rozkaz dzienny do armii jenerała v. Krogh.)

Kopenhaga, 30. lipca. Jenerał naczelny v. Krogh wydał następujący rozkaz dzienny do armii:

„Główna kwatera Szlezwig, 26. lipca 1850.

Żołnierze! Wczoraj usprawiedliwiliście oczekiwania moje. Po utrudzającym marszu i stoczonej dniem przedtem bitwie, zwyciężyliście mimo niewypoczynku tak silny opór i wyparliście nieprzyjaciela z silnego stanowiska jego na drugą stronę rzeki Schei.

Żołnierze! Oto stoicie znowu w dawnej twierdzy naszej. Lecz nowe walki, nowe trudy czekają was jeszcze! Znieścież je z takim samym duchem i z taką samą wytrwałością, jak dotąd.

Zajęcie Szlezwigu odbyło się z wzorową karnością i porządkiem; spodziewam się, że i nadal tak samo się zachowacie.

Żołnierze! dziękuję Wam! Krogh."

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Stryjskim.)

Stryj, 31. lipca. Według doniesień handlowych z Bolechowa, Kałusza, Stryja, Woynitowa i Żurawna sprzedawano tamże na targach w drugiej połowie lipca w przecięciu korzec pszenicy po 16r. —15r.—15r.30k.—15r.—16r.15k.; żyta 12r.—11r.—11r.—10r.30k. —12r.30k.; jęczmienia 10r.—8r.—8r.—8r.45k.—10r.; owsa 5r.20k. —4r.30k.—6r.—6r.—5r.30k.; hreczki 18r.—8r.—8r.—0—0; kukurudzy 9r.45k.—9r.30k.—0—10r.30k.—0; kartofli 5r.30k.—4r.—4r. 30k.—0—0. Cetnar siana 1r.30k.—1r.15k.—1r.40k.—1r.15k.—1r. 5k. Za sąg drzewa twardego płacono 11r.50k.—20r.25k.—12r.30k. —6r.15k.—11r.30k.; miękkiego 8r.—15r.50k.—9r.—6r.15k.—7r. 30k. Funt mięsa wołowego kosztował 10k.—10k.—9k.—$8\frac{3}{4}$k 9k. i garniec okowity 3r.45k.—2r.55k.—3r.22k.—3r.20k—2r.30k. w. w. Nasienia konicza i wełny nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 7. sierpnia.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką zlr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	5	25	5	28
Dukat cesarski	5	27	5	30
Półimperyał zł. rosyjski	9	26	9	29
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	40	1	41
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	98	23	98	37
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	98	30	99	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 2. sierpnia.)

Amsterdam $161\frac{1}{2}$ p. 2. m. Augsburg 117 p. uso. Frankfurt $116\frac{3}{4}$ l. 3. m. Genua $135\frac{1}{2}$ p. 2. m. Hamburg $170\frac{3}{4}$ l. 2. m. Liworno 114 p. 2. m. Londyn 11.39 p. 3. m. Medyolan — —. Paryż 137 p. 2. m. Agio dukata ces. $21\frac{3}{8}$. Napoleondor. 9.20. Szufryn. 16.6. Agio srebra $15\frac{7}{8}$.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. sierpnia:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 1 0	+10°	+21,2°	zachodni	pogod. ⊙
2 god. zr.	28 1 0	+21°	+10°	wschodni	pogod. "
10 g. w.	28 1 2	+13°		połud.-wschod.	pogod.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. sierpnia. Hr. Lanckoroński Teodor, z Poddubiec. — PP. Lityński Wenant i Dąbrowski Wiktor, ze Stanisławowa. — Bukojemski Szczepan, z Siedlisk. — Skólimowski Tadeusz, z Humieńca. — Stroiński Franc., z Sianek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. sierpnia. Hr. Komorowski Adam, do Konotopów. — PP. Sikorski Seweryn, do Manasterzec. — Keplicz Antoni, do Poborzec. — Brzozowski Jan, do Rożniowa. — Kleczkowski Franciszek, do Skomorochów.

TEATR.

Dziś: opera niem. „**Der Freischütz.**"
Jutro: komedye niem.: „**Schlimme Buben**" i „**Der Unbedeutende.**"
W Piątek opera: „**Der Barbier von Sevilla.**"

Dochodzą nas wiadomości z Wadowskiego o wielkich klęskach z gradobicia, jakie poniosły w zeszłym miesiącu gminy nadwiślańskie: Radocza, Przybradz, Graboszyce, Spytkowice od Zatora, Grodzisko, Bachowice, Zygodowice i Wozniki. Nadzieja całorocznej pracy w znacznej części zniszczała, a szerokość tej klęski sięga aż niemal pod Wadowice same, gdzie piorun we wsi Choczni zabił strażnika drogowego, dwoje dzieci obok niego kontuzyą nabawił, a chałupę mu spalił. Podobne nieszczęście spotkało 31. z. m. o pół do ósmej wieczór okolicę górską koło Jordanowa. Wioski Naprawa, Malejowa, Bystra, Łentownia ucierpiały niesłychanie; w samym Jordanowie grad tak był silny, że wszystko zgoła wytłukł, a w takiej ilości, że jeszcze nazajutrz rano pola lodami pokryte były.

Przeszłego tygodnia spadł wewnątrz z nowej wieży ratusznej u nas cieśla z taką przytomnością, że w połowie pochwycił się belki, i szczęśliwie zatrzymał. Powrozami go tam w poły ujęto, i wywindowano bez szkody. Mówimy: Szczęśliwie! Jako żywo odpowiedzieli jego koledzy. „Cieśla nie mularz; jak ptak gniazda nad domem, tak stroi cieśla wieżycę w powietrzu, i lata tam gdzie drudzy chodzić nie umieją." Szczęśliwa Wiara! Gdyby ona, latałoby się bez szwanku.

Mechanik Sinsler wymyślił maszynę do sporządzania drewienek na zapałki. W jednej sekundzie wypara z kloca 36 calów długości mającego, 24 laseczek; w jednej minucie zaś 1440; na godzinę 86,400, a na dzień 1,036,800 takich drewienek. A iż zapałka po dwa cale miewa, więc jedna maszyna urzyna na dzień 18,662,400 zapałek, co czyni po cztery światełka na każdego a każdego mieszkańca Galicyi codziennie.

Subskrypcya na Kraków w Redakcyi gazety lwowskiej, ulica niższa Ormiańska Nr. 347.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.